EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 29.3.2021
COM(2021) 163 final

2021/0086 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

tilapäisen tuen myöntämisestä Maltan tasavallalle asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilassa covid-19:n leviämisen seurauksena annetun täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1352 muuttamisesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Neuvoston asetuksella (EU) 2020/672 (SURE-asetus) vahvistetaan oikeudellinen kehys unionin taloudellisen avun myöntämisestä jäsenvaltioille, joiden taloudessa on tai joiden taloutta vakavasti uhkaa covid-19:n leviämisen aiheuttama vakava häiriö. SURE-välineen tuella rahoitetaan ensisijaisesti työajan lyhentämisjärjestelyjä tai vastaavia, työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien suojelemiseen ja sitä kautta työttömyyden ja tulonmenetysten vähentämiseen tähtääviä toimenpiteitä sekä toissijaisesti joitakin terveyteen liittyviä toimenpiteitä erityisesti työpaikalla.

Neuvosto myönsi 25. syyskuuta 2020 Maltalle taloudellista apua, jota Malta pyysi täydentääkseen kansallisia toimiaan, joilla se pyrkii lieventämään covid-19:n leviämisen vaikutuksia ja käsittelemään taudin leviämisen sosioekonomisia seurauksia työntekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille.

Malta esitti 10. maaliskuuta 2021 uuden SURE-asetuksen mukaista unionin taloudellista apua koskevan pyynnön.

Komissio on SURE-asetuksen 6 artiklan 2 kohtaa noudattaen kuullut Maltan viranomaisia varmistaakseen, että toteutuneet ja suunnitellut julkiset menot, jotka liittyvät suoraan covid-19-pandemian johdosta toteutettuihin työvoimatoimenpiteisiin, ovat kasvaneet äkillisesti ja voimakkaasti. Kasvaneet menot, joita varten pyydetään lisää taloudellista apua, liittyvät erityisesti seuraavaan neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2020/1352 tarkoitettuun voimassa olevaan toimenpiteeseen:

a) Työntekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille maksettava covid-19-palkanlisä, jolla puututaan pandemian aiheuttamaan häiriöön. Maalis–kesäkuussa 2020 kokoaikaiset työntekijät, jotka työskentelevät liitteessä A luetelluilla kriisin pahiten koettelemilla aloilla, olivat oikeutettuja palkkatukeen, jonka suuruus oli 800 euroa kuukaudessa (500 euroa osa-aikaisille työntekijöille). Liitteessä B luetelluilla aloilla, joita kriisi on koetellut vähemmän, kokoaikaiset työntekijät ovat voineet saada 160 euroa kuukaudessa (100 euroa osa-aikaisille työntekijöille). Näissä liitteissä olevia alaluetteloja tarkistettiin heinäkuussa 2020. Aiemmin järjestelystä tuetuilla aloilla, jotka eivät sisälly päivitettyihin liitteisiin A tai B, kokoaikaisia työntekijöitä on tuettu 600 euron palkanlisällä. Näihin ehtoihin perustuvaa järjestelyä jatkettiin vuoden 2020 loppuun. Tammikuusta 2021 lähtien palkanlisän suuruudessa on otettu huomioon myynnin supistuminen kuuden kuukauden aikana maalis–lokakuussa 2020 verrattuna liikevaihtoon kuuden kuukauden ajalta maalis–lokakuussa 2019. Jos alv-tietoja ei ole saatavilla, palkanlisä maksetaan vuonna 2020 sovellettuja kriteerejä noudattaen. Järjestelyä on tarkoitus jatkaa vuoden 2021 loppuun. Vuoden 2021 jälkipuoliskolla tuki pysyy majoitus- ja ateriapalveluiden osalta voimassa asetettujen parametrien mukaisesti. Muiden tukikelpoisten toimintojen osalta se laskee vuoden kolmannella neljänneksellä 66 prosenttiin ja vuoden viimeisellä neljänneksellä edelleen 33 prosenttiin. Järjestely on ainoastaan niiden yritysten käytettävissä, jotka olivat oikeutettuja tukeen jo alkuperäisessä järjestelyssä. Uusien sääntöjen mukaan järjestely kattaa myös (kesäkuun 2020 jälkeen työsuhteensa vapaaehtoisesti purkaneiden) työntekijöiden tilalle palkatut uudet työntekijät, kunhan työntekijöiden määrä ei ole suurempi kuin toukokuun 2020 lopussa. Viranomaiset ovat pyytäneet

tukea ainoastaan niihin julkisiin menoihin, jotka liittyvät jatkuvasti työsuhteessa olleisiin työntekijöihin ilman uusien työntekijöiden osuutta.

Malta on toimittanut komissiolle asiaankuuluvat tiedot.

Toimitetun näytön perusteella komissio ehdottaa neuvostolle, että se hyväksyisi täytäntöönpanopäätöksen SURE-asetuksessa tarkoitetun taloudellisen avun myöntämisestä Maltalle edellä mainitun toimenpiteen tukemiseksi.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotus on kaikilta osin neuvoston asetuksen (EU) 2020/672 mukainen ja tehty sen nojalla.

Ehdotuksen lisäksi unionilla on toinen säädös, jonka nojalla jäsenvaltioille annetaan tukea hätätilanteissa: Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta 11 päivänä marraskuuta 2002 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2012/2002. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/461, jolla edellä mainittua säädöstä muutetaan sen soveltamisalan laajentamiseksi kattamaan vakavat kansanterveysuhat sekä rahoituskelpoisten toimien määrittämiseksi, annettiin 30. maaliskuuta.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Ehdotus on osa toimenpiteitä, joita on otettu käyttöön meneillään olevan covid-19-pandemian johdosta. Yksi niistä on koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskeva investointialoite. Ehdotuksella täydennetään muita työllisyyttä tukevia välineitä, kuten Euroopan sosiaalirahastoa, Euroopan strategisten investointien rahastoa (ESIR) ja InvestEU-ohjelmaa. Ehdotuksessa käytetään lainanantoa ja -ottoa jäsenvaltioiden tukemiseen covid-19:n leviämisen johdosta. Se on lisätoimenpide, jolla rahoitetaan työajan lyhentämisjärjestelyjä ja vastaavia toimenpiteitä työpaikkojen suojelemiseksi ja siten työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien suojaamiseksi työttömyysriskiltä.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Välineen oikeusperusta on neuvoston asetus (EU) 2020/672.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Ehdotus on annettu jäsenvaltion esittämän pyynnön johdosta, ja se ilmentää eurooppalaista solidaarisuutta, koska sillä myönnetään covid-19:n leviämisestä kärsivälle jäsenvaltiolle unionin taloudellista apua tilapäisten lainojen muodossa. Tällaisella taloudellisella avulla jäsenvaltiota autetaan rahoittamaan työajan lyhentämisjärjestelyjen ja vastaavien toimenpiteiden vuoksi lisääntyneitä julkisia menoja tilapäisesti, jotta se voi suojella työpaikkoja ja suojata siten työntekijöitä ja itsenäisiä ammatinharjoittajia työttömyysriskiltä ja tulonmenetyksiltä.

Tällainen tuki auttaa tilanteesta kärsivää väestöä, ja se auttaa myös lieventämään covid-19-kriisin aiheuttamia välittömiä yhteiskunnallisia ja taloudellisia vaikutuksia.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen. Siinä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen välineelle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Ehdotus on pitänyt valmistella kiireellisesti, jotta neuvosto voi hyväksyä sen ajoissa. Tämän vuoksi sidosryhmiä ei ole voitu kuulla.

- **Vaikutustenarviointi**

Ehdotuksen kiireellisyyden vuoksi vaikutustenarviointia ei ole tehty.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Komission olisi voitava ottaa lainaa rahoitusmarkkinoilta varojen edelleen lainaamiseksi jäsenvaltioille, jotka pyytävät taloudellista apua SURE-välineestä.

Jäsenvaltioiden takausten lisäksi järjestelyyn sisältyy muita suojatoimia sen rahoitusvakauden varmistamiseksi. Niitä ovat

- tiukka ja varovainen varainhoito;
- lainasalkun kokoaminen siten, että rajoitetaan keskittymisriskiä, vuotuista riskiä ja liiallista altistumista yksittäisten jäsenvaltioiden riskeille ja varmistetaan, että apua eniten tarvitseville jäsenvaltioille voidaan myöntää riittävästi varoja; ja
- mahdollisuus velan jälleenrahoitukseen.

2021/0086 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

tilapäisen tuen myöntämisestä Maltan tasavallalle asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilassa covid-19:n leviämisen seurauksena annetun täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1352 muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon eurooppalaisen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisen tukivälineen (SURE) perustamisesta covid-19:n leviämisen seurauksena 19 päivänä toukokuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2020/672[1] ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

1) Neuvosto myönsi Maltan 7 päivänä elokuuta 2020 esittämän pyynnön johdosta 25 päivänä syyskuuta 2020 Maltalle taloudellista apua täydentääkseen kansallisia toimia, joilla Malta pyrkii lieventämään covid-19:n leviämisen vaikutuksia ja käsittelemään taudin leviämisen sosioekonomisia seurauksia työntekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille. Apu myönnettiin lainana, jonka määrä on enintään 243 632 000 euroa ja keskimääräinen enimmäismaturiteetti 15 vuotta.

2) Lainalla oli määrä rahoittaa neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2020/1352[2] tarkoitettuja Maltan käyttöön ottamia työajan lyhentämisjärjestelyjä ja vastaavia toimenpiteitä sekä terveyteen liittyviä toimenpiteitä.

3) Työssäkäynti tai työnhaku on covid-19:n vuoksi edelleen keskeytyksissä huomattavalla osalla Maltan työvoimasta. Tämä on johtanut siihen, että täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1352 3 artiklan a alakohdassa tarkoitettuun toimenpiteeseen liittyvien Maltan julkisten menojen kasvu on edelleen äkillistä ja voimakasta.

4) Covid-19:n leviäminen ja Maltan vuosina 2020 ja 2021 toteuttamat poikkeukselliset toimenpiteet taudin leviämisen ja sen sosioekonomisten ja terveyteen liittyvien vaikutusten rajoittamiseksi ovat vaikuttaneet ja vaikuttavat edelleen perinpohjaisella tavalla maan julkiseen talouteen. Komission syksyn 2020 talousennusteessa Maltan julkisen talouden alijäämän odotettiin vuoden 2020 lopussa olevan 9,4 prosenttia ja julkisen velan määrän 55,2 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen (BKT). Vuonna 2021 Maltan julkisen talouden alijäämän ennustetaan supistuvan

[1] EUVL L 159, 20.5.2020, s. 1.

[2] Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2020/1352, annettu 25 päivänä syyskuuta 2020, tilapäisen tuen myöntämisestä Maltan tasavallalle asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilassa covid-19:n leviämisen seurauksena, EUVL L 314, 29.9.2020, s. 42.

6,3 prosenttiin ja velan kasvavan 60,0 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Maltan BKT kasvaa vuonna 2021 komission talven 2021 väliennusteen mukaan 4,5 prosenttia.

5) Malta pyysi 10 päivänä maaliskuuta 2021 unionilta vielä 177 185 000 euron taloudellista apua jatkaakseen niiden vuosina 2020 ja 2021 toteutettujen kansallisten toimiensa täydentämistä, joilla se pyrkii lieventämään covid-19:n leviämisen vaikutuksia ja käsittelemään taudin leviämisen sosioekonomisia seurauksia työntekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille. Pyyntö koskee johdanto-osan 6 kappaleessa esitettyä toimenpidettä.

6) Täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1352 3 artiklan a alakohdassa mainituilla ”Maltan yrityslailla (Maltan lakikokoelman 463 luku)”/”L-Att dwar il-Korporazzjoni għall-Intrapriża ta’ Malta (Kap. 463 tal-Liġijiet ta’ Malta)” ja ”13 päivänä huhtikuuta 2020 annetulla hallituksen ilmoituksella nro 389”/”Notifikazzjoni tal-Gvern Nru 389 tat-13 ta’ April 2020” otettiin käyttöön työntekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille maksettava covid-19-palkanlisä, jolla puututaan pandemian aiheuttamaan häiriöön. Maalis–kesäkuussa 2020 työntekijät, jotka työskentelivät hallituksen ilmoituksessa mainituilla liitteessä A luetelluilla kriisin pahiten koettelemilla aloilla, olivat oikeutettuja palkkatukeen, jonka suuruus oli kokoaikaisten työntekijöiden osalta 800 euroa kuukaudessa. Hallituksen ilmoituksessa mainituilla liitteessä B luetelluilla aloilla, joita kriisi on koetellut vähemmän, kokoaikaiset työntekijät ovat voineet saada 160 euroa kuukaudessa. Myös osa-aikaiset työntekijät ovat voineet saada tukea, mutta pienemmän määrän. Näissä liitteissä olevia alaluetteloja tarkistettiin heinäkuussa 2020. Aiemmin järjestelystä tuetuilla aloilla, jotka eivät sisälly päivitettyihin liitteisiin A tai B, kokoaikaisia työntekijöitä on tuettu 600 euron palkanlisällä. Näihin ehtoihin perustuvaa järjestelyä jatkettiin vuoden 2020 loppuun. Tammikuusta 2021 lähtien palkanlisän suuruudessa on otettu huomioon myynnin supistuminen kuuden kuukauden aikana maalis–lokakuussa 2020 verrattuna liikevaihtoon kuuden kuukauden ajalta maalis–lokakuussa 2019. Jos alv-tietoja ei ole saatavilla, palkanlisä maksetaan vuonna 2020 sovellettavien kriteereiden mukaisesti. Järjestelyä on tarkoitus jatkaa vuoden 2021 loppuun. Vuoden 2021 jälkipuoliskolla tuki pysyy majoitus- ja ateriapalveluiden osalta voimassa asetettujen parametrien mukaisesti. Muiden tukikelpoisten toimintojen osalta se laskee vuoden kolmannella neljänneksellä 66 prosenttiin ja vuoden viimeisellä neljänneksellä edelleen 33 prosenttiin. Järjestely on ainoastaan niiden henkilöiden käytettävissä, jotka olivat oikeutettuja tukeen jo alkuperäisessä järjestelyssä. Tällä hetkellä järjestelyn käytännön soveltamista hoitaa Malta Enterprise, ja tämä täsmennetään tulevassa hallituksen ilmoituksessa. Uusien sääntöjen mukaan järjestely kattaa myös (kesäkuun 2020 jälkeen työsuhteensa vapaaehtoisesti purkaneiden) työntekijöiden tilalle palkatut uudet työntekijät, kunhan työntekijöiden määrä ei ole suurempi kuin toukokuun 2020 lopussa. Viranomaiset ovat pyytäneet tukea ainoastaan niihin julkisiin menoihin, jotka liittyvät jatkuvasti työsuhteessa olleisiin työntekijöihin ilman uusien työntekijöiden osuutta.

7) Malta täyttää taloudellisen avun pyytämiselle asetuksen (EU) 2020/672 3 artiklassa asetetut edellytykset. Malta on toimittanut komissiolle asiaankuuluvan näytön siitä, että toteutuneet ja suunnitellut julkiset menot ovat 1 päivästä helmikuuta 2020 kasvaneet 427 961 805 euroa covid-19:n leviämisen sosioekonomisten vaikutusten lieventämiseksi toteutettujen kansallisten toimenpiteiden johdosta. Kyseessä on äkillinen ja voimakas kasvu, sillä se liittyy suoraan työajan lyhentämisjärjestelyä vastaavan, Maltan yrityksistä ja työvoimasta huomattavan osan kattavan kansallisen

työvoimatoimenpiteen jatkamiseen. Malta on rahoittanut kasvaneista julkisista menoista 7 144 805 euroa omilla varoillaan.

8) Komissio on asetuksen (EU) 2020/672 6 artiklaa noudattaen kuullut Maltaa ja varmistanut, että toteutuneet ja suunnitellut julkiset menot, jotka liittyvät suoraan 10 päivänä maaliskuuta 2021 päivätyssä pyynnössä mainittuun työajan lyhentämisjärjestelyä vastaavaan toimenpiteeseen, ovat kasvaneet äkillisesti ja voimakkaasti.

9) Maltalle olisi sen vuoksi myönnettävä taloudellista apua maan auttamiseksi selviytymään covid-19:n leviämisen aiheuttaman talouden vakavan häiriön sosioekonomisista vaikutuksista. Komission olisi tehtävä päätökset erien ja osaerien maturiteeteista, suuruudesta ja maksamisesta tiiviissä yhteistyössä kansallisten viranomaisten kanssa.

10) Maltan ja komission olisi otettava tämä päätös huomioon asetuksen (EU) 2020/672 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitetussa lainasopimuksessa.

11) Tällä päätöksellä ei saisi rajoittaa sisämarkkinoiden toiminnan vääristymiseen liittyvien mahdollisten menettelyjen, erityisesti perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisten menettelyjen, tuloksia. Päätöksellä ei poisteta jäsenvaltioille perussopimuksen 108 artiklan nojalla kuuluvaa velvoitetta ilmoittaa komissiolle mahdollisista valtiontuista.

12) Maltan olisi ilmoitettava komissiolle suunniteltujen julkisten menojen toteutumisesta säännöllisin väliajoin, jotta komissio voi arvioida, missä määrin Malta on toteuttanut kyseiset menot.

13) Päätös taloudellisen avun myöntämisestä on tehty ottaen huomioon Maltan tämänhetkiset ja odotettavissa olevat tarpeet sekä muiden jäsenvaltioiden asetuksen (EU) 2020/672 nojalla jo toimittamat tai suunnitteilla olevat taloudellisen avun pyynnöt yhdenvertaisen kohtelun, solidaarisuuden, oikeasuhteisuuden ja avoimuuden periaatteita soveltaen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Muutetaan täytäntöönpanopäätös (EU) 2020/1352 seuraavasti:

(1) Muutetaan 2 artikla seuraavasti:

(a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Unioni asettaa Maltan saataville enintään 420 817 000 euron lainan. Lainan keskimääräinen enimmäismaturiteetti on 15 vuotta.”;

(b) korvataan 4 kohta seuraavasti:

”4. Ensimmäinen erä maksetaan sillä edellytyksellä, että asetuksen (EU) 2020/672 8 artiklan 2 kohdassa säädetty lainasopimus on tullut voimaan. Mahdolliset myöhemmät erät maksetaan tällaisen lainasopimuksen ehtojen mukaisesti tai sillä edellytyksellä, että viimeksi mainittuun tehty lisäys, jos sellainen tarvitaan, on tullut voimaan, tai Maltan ja komission välillä tehdyn muutetun lainasopimuksen ehtojen mukaisesti.”

(2) Korvataan 3 artikla seuraavasti:

”3 artikla

Malta voi rahoittaa seuraavia toimenpiteitä:

(a) covid-19-palkanlisä, sellaisena kuin siitä säädetään ”Maltan yrityslaissa (Maltan lakikokoelman 463 luku)”/”L-Att dwar il-Korporazzjoni għall-Intrapriża ta’ Malta (Kap. 463 tal-Liġijiet ta’ Malta)” ja ”13 päivänä huhtikuuta 2020 annetussa hallituksen ilmoituksessa nro 389”/”Notifikazzjoni tal-Gvern Nru 389 tat-13 ta’ April 2020” ja sellaisena kuin se on jatkettuna ja muutettuna vuosina 2020 ja 2021;

(b) covid-19-toimintarajoite-etuus, sellaisena kuin siitä säädetään ”25 päivänä maaliskuuta 2020 annetussa hallituksen ilmoituksessa nro 331”/”Notifikazzjoni tal-Gvern Nru 331 tal-25 ta’ Marzu 2020”;

(c) covid-19-vanhempainetuus, sellaisena kuin siitä säädetään ”25 päivänä maaliskuuta 2020 annetussa hallituksen ilmoituksessa nro 330”/”Notifikazzjoni tal-Gvern Nru 330 tal-25 ta’ Marzu 2020”;

(d) covid-19-sairausetuus, sellaisena kuin siitä säädetään ”30 päivänä maaliskuuta 2020 annetussa hallituksen ilmoituksessa nro 353”/”Notifikazzjoni tal-Gvern Nru 353 tat-30 ta’ Marzu 2020”.”

(3) Korvataan 4 artikla seuraavasti:

”4 artikla

1. Maltan on ilmoitettava suunniteltujen julkisten menojen toteutumisesta komissiolle viimeistään 30 päivänä maaliskuuta 2021 ja sen jälkeen kuuden kuukauden välein, kunnes kyseiset suunnitellut julkiset menot ovat toteutuneet täysimääräisinä.

2. Jos 3 artiklassa tarkoitetut toimenpiteet perustuvat suunniteltuihin julkisiin menoihin ja toimenpiteistä on annettu täytäntöönpanopäätös täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1352 muuttamisesta, Maltan on ilmoitettava suunniteltujen julkisten menojen toteutumisesta komissiolle kuuden kuukauden kuluessa kyseisen päätöksen hyväksymispäivästä ja sen jälkeen kuuden kuukauden välein, kunnes kyseiset suunnitellut julkiset menot ovat toteutuneet täysimääräisinä.”

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Maltan tasavallalle.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja